

NOVEMBRE

Els dies del novembre són trenta:
la terra del novembre és dolenta
durant aquests trenta dies, del primer fins
al darrer; i el millor de la terra són els camins
amb els matins i els vespres oscats per un clau,
de la pota i la punta de l'ala el rastre suau
o caracteritzats cadascun al seu nivell,
es tracti d'una bestiola o bé d'un petit ocell.
Els camps són coberts de bens, els camins
fan de mal passar, més val anar boscos endins,
on hi ha fulles mortes escampades amunt i avall.
Ben pocs fan cas de la barreja de terra i xaragall,
branquillons, fulles, pedra foguera, espina,
palla, plomes, tot allò que l'home abomina,
per la inundació amuntegat i amarat,
a ser fang condemnat.

Però de tots els mesos que la terra sol verdejar
no n'hi ha cap amb el cel més net i clar.
Més i més clars i freds i dolçament
brillen damunt la terra des de fa molt temps,
mentre el núvol després de la tempesta
navega en silenci malgrat que el vent s'hi entesta,
fins que la lluna plena allà a l'est
mira cap al planeta que és a l'oest
i la terra calla a causa de la negror,

tot i no ser infeliç per la seva estretor.
Des de la terra dolenta els homes miren amunt:
algun s'imagina un refugi allà, damunt
del fang, en la brillantor pura
d'un cel sense núvols, que sura:
un altre estima la terra i el novembre més tendrament
perquè sense ells pot veure clarament
que, als seus ulls, no fóra altra cosa el cel
que allò que ell és, en tot cas, per al cel;
i ell estima fins i tot el fang amb el seu color marró
perquè en favor dels cels renuncia a qualsevol brillantor.

MARÇ

Ara ja sé que la primavera tornarà,
potser demà: tot i que és tard tinc paciència
després que la nit hagi seguit un dia com aquest.

Quan encara sentia als polsos la cremor freda
de la calamarsa i el vent, i les primules esqueixades
encara estaven cobertes per la granissa,
el sol va omplir la terra i el cel amb una llum enorme
i amb tendresa, gairebé amb escalfor, on la calamarsa degotava,
com si el sol poderós plorés llàgrimes d'alegria.
Però ja era massa tard per a l'escalfor. La posta apilava
muntanyes i muntanyes de neu i gel a l'oest:
en algun lloc entre els seus plecs el vent es va perdre,
i encara feia fred, i malgrat que sabia que la primavera
tornaria, vaig saber que no havia arribat,
que també s'havia perdut en la fredor d'aquelles muntanyes.

¿Què en sabien les grives? Pluja, neu, aiguaneu, calamarsa,
les havien mantingudes en silenci com les primules.
Només havien tingut una hora per cantar. Cantaven a les branques,
als cancells, a terra; cantaven mentre canviaven de branca
i mentre lluitaven, si és que es recordaven de lluitar:
eren tan formals cenyint-se a aquella hora
que el seu cant abassegador i espontani davant la lluna
es va tornar més brillant que els núvols. Ja no era el moment
de cantar i prou. Per tant, es van desfer del silenci

i de la nit, tant els feia si cantaven o si cridaven;
si el seu so era ronc o dolç o ferotge o suau;
per a mi tot era dolç: no ho podien fer malament.
Sabien alguna cosa, i jo també, mentre cantaven
i després. Fins que a la nit hi va haver la meitat de les estrelles
i cap núvol, no em vaig adonar del silenci
tacat amb les cançons d'aquella hora, un silenci
que deia que la primavera tornava, potser l'endemà.